

Plandaí agus ainmhithe a shórtáil

Súil thapa ar an gceacht

Tosaigh le nóinín agus seilide taobh le taobh agus fiafraigh cé acu a fhásann sa talamh agus cé acu atá in ann imeacht ag sleamhnú. Léirigh an dá leid labhartha, ansin sórtálann na grúpaí cártaí grianghraf dúlra isteach i bhfonsa plandaí agus i bhfonsa ainmhithe ar an urlár. Déan athbhreithniú leis an gcluiche idirghníomhach sórtála pictiúr ar an gclár bán idirghníomhach. Tarraingíonn na daltaí planda amháin agus ainmhí amháin ar leathanach na Dialainne Imscrúdaithe, agus ag an deireadh insíonn siad bealach amháin inar féidir leo an dá ghrúpa a aithint óna chéile.

Cuspóirí foghlama

- Cártaí pictiúr a shórtáil ina bplandaí nó ina n-ainmhithe
- Bealach amháin a rá inar féidir leo planda a aithint ó ainmhí

Roimh an gcloigín – ullmhúchán

Priontáil sraith amháin cártaí grianghraf dúlra do gach grúpa an lá roimh ré (nóinín, caisearbhán, féar, crann úll; seilide, spideog, péist, míol críonna, bóin Dé). Leag dhá fhonsa ar an urlár nó ar bhord do gach grúpa, agus pictiúr leide do phlandaí agus pictiúr leide d'ainmhithe lena dtaobh. Bíodh an cluiche idirghníomhach sórtála pictiúr réidh ar an gclár bán idirghníomhach.

Ábhair

Mír	Líon	Do gach	Foinse	Ionadach saor
cártaí grianghraf dúlra (nóinín, caisearbhán, féar, crann úll, seilide, spideog, péist, míol críonna, bóin Dé)	1	grúpa	leagan inphriontáilte a chuirtear ar fáil	grianghraif de ghairdíní as irisí, nó grianghraif saor in aisce priontáilte, greamaithe ar chárta
fonsaí sórtála	2	grúpa	trealamh na scoile	dhá chiorcal mhóra de shnáth olla nó dhá thráidire
Leathanach sa Dialann Imscrúdaithe	1	dalta	leagan inphriontáilte a chuirtear ar fáil	páipéar glan fillte ina dhá leath, le lipéad ar gach grúpa
créonna	1	dalta	seomra ranga	pinn luaidhe daite

Pointe sábháilteachta

Fág slite siúil glana timpeall na bhfonsaí urláir ionas nach dtuisleoidh na páistí agus cártaí á n-iompar acu; cuir i gcuimhne dóibh siúl, gan rith, idir na pacáistí agus na fonsaí.

Céimeanna teagaisc

- **Lorg leideanna:** Coinnigh cárta an nóinín i do lámh agus smaoinigh os ard: fásann sé sa talamh, fanann sé san áit chéanna, mar sin is planda é. Tóg an seilide, ansin an phéist: is féidir leis an dá cheann bogadh astu féin, mar sin is ainmhithe iad. Lean ort ag rá an dá leid amháin os ard — an bhfásann sé agus an bhfanann sé san áit chéanna, nó an féidir leis bogadh as féin? Fiafraigh uair amháin: cén bealach amháin inar féidir linn planda a aithint ó ainmhí?
- **Sórtáil isteach sna fonsaí:** Reáchtáil dhá sheisiún ghearra de thart ar ocht nóiméad: sórtálann na grúpaí cúig chárta, ansin críochnaíonn siad na cártaí atá fágtha agus insíonn siad cár chuir siad cárta amháin. Siúil timpeall ag fiafraí cén fáth ar chuir sibh ansin é? Má chuirtear péist nó míol críonna i bhfonsa na bplandaí, fiafraigh an féidir leis imeacht leis féin ag lúbarnaíl nó ag lámhacán? agus athluaigh an leid faoi bhogadh.
- **Sórtáil ar an gclár:** Oscail an cluiche idirghníomhach sórtála pictiúr sa mhód taiscéalaíochta. Léigh an planda nó ainmhí é? do gach cárta. Iarr ar pháistí éagsúla na cártaí a chur ina n-áit; taispeánann an rang ordóga suas má aontaíonn siad. Coinnigh an t-atmaisféar cairdiúil nuair a chuirtear cárta san áit mhícheart — fiafraigh cén leid atá á húsáid agat? agus bain triail eile as le chéile.
- **Taispeáin agus tarraing:** Tabhair amach leathanach na Dialainne Imscrúdaithe. Spreag na páistí: tarraingí gí planda amháin agus ainmhí amháin a shórtáil sibh. Siúil timpeall an tseomra agus iarr ar gach páiste méar a dhíriú agus leid amháin a rá. Má tharraingíonn páiste ainmhithe amháin, taing cárta planda ón bhfonsa le cóipeáil. Coinnigh socair agus gearr é.
- **Conas atá a fhios againn?:** Ardaigh planda amháin agus ainmhí amháin as fonsaí an lae inniu. Faigh leid amháin ó pháiste i bhfocail an pháiste féin, ansin athluaigh: fásann plandaí sa talamh agus fanann siad san áit chéanna; is féidir le hainmhithe bogadh thart. Críochnaigh le ceiliúradh: rinneamar sórtáil cosúil le daoine a thugann gach rud faoi deara go cúramach.

Cad ba cheart a fheiceáil

Cuirfidh formhór na Naíonán Sóisearach an nóinín, an caisearbhán, an féar agus an crann úll i bhfonsa na bplandaí, agus an seilide, an spideog, an phéist, an míol críonna agus an bóin Dé i bhfonsa na n-ainmhithe, agus ainmneoidh siad leid amháin (fásann sé sa talamh / is féidir leis bogadh). Rud a tharlaíonn go minic, agus a chuireann iontas ar dhaoine, ná go gcuirtear an phéist nó an míol críonna i bhfonsa na bplandaí toisc go maireann siad san ithir — dearbhaigh an nasc leis an talamh, ansin díriú a n-aird arís ar an gceist: an féidir leis imeacht leis féin ag lúbarnaíl?

Míthuiscintí agus idirghabhálacha

- Cuireann roinnt páistí an phéist (nó an míol críonna) leis na plandaí toisc gur sa talamh a mhaireann sé. — Fiafraigh go séimh: an féidir leis imeacht leis féin ag lúbarnaíl nó ag lámhacán? Athluaigh gurb é an bogadh an leid a léiríonn gur ainmhí é, agus cuir i bhfonsa na n-ainmhithe é le chéile.
- Seans go gceapfaidh páiste gur planda é aon rud glas nó aon rud nach bhfuil ag bogadh, nó gur deacair dó a rá cén fáth a mbaineann cárta le grúpa áirithe. — Dírig méar ar ais ar an dá phictiúr leide in aice leis na fonsaí agus léirigh abairt ghearr amháin: fanann sé san áit chéanna, mar sin is planda é, nó is féidir leis bogadh, mar sin is ainmhí é.

Difreáil

Ag teacht chun cinn	Ag forbairt	Inniúil
• Ná tairg ach ceithre chárta shoiléire (nóinín, féar, seilide, spideog) agus suigh ag bord an mhúinteora chun gach ceann a chur ina áit le leid labhartha. • Má tharraingíonn páiste grúpa amháin amháin, tabhair cárta planda nó cárta ainmhí ón bhfonsa dó le cóipeáil.	• An tsraith iomlán cártaí a shórtáil agus leid amháin a insint do pháirtí faoi gach cárta a chuirtear ina áit. • Ar leathanach na Dialainne, méar a dhíriú ar an dá líníocht agus a rá cé acu is planda agus cé acu is ainmhí.	• An tsraith iomlán a shórtáil agus cabhrú le cara leid a ainmniú do chárta deacair ar nós na péiste. • Ag an deireadh, leid a thabhairt ina bhfocail féin do phlanda agus d'ainmhí as fonsaí an lae inniu.

Nasc traschuraclaim

Déan nasc le hobair sórtála sa Mhatamaitic do na ranganna is óige — dhá ghrúpa, mar an gcéanna agus difriúil — agus bain úsáid as fonsaí na bplandaí agus na n-ainmhithe mar thacar beo.